

organizator

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

NARODOWY
INSTYTUT MUZEALNICTWA
I OCHRONY ZBIORÓW

partner

Muzeum
Józefa Piłsudskiego
w Sulejówku

Sybilla 2019

40. KONKURS NA WYDARZENIE MUZEALNE ROKU

Sybilla | 40. KONKURS NA WYDARZENIE MUZEALNE ROKU

Sybilla 2019

40. edycja Konkursu na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla to wyjątkowa okoliczność sprzyjająca refleksji nad jego historią, dorobkiem i znaczeniem dla polskiego muzealnictwa. Prestiż buduje się latami – ranga i powodzenie Konkursu zależą od wysiłku oraz zaangażowania wielu osób i instytucji, zarówno po stronie organizatorów, ale przede wszystkim muzeów, które niezmiennie, na każdą kolejną edycję, zgłaszają swoje najlepsze zrealizowane w danym roku projekty.

Historia Sybilli to setki nagrodzonych oraz wyróżnionych wystaw, publikacji, badań naukowych i projektów edukacyjnych realizowanych przez wszystkie typy polskich muzeów gromadzących rozmaite zbiory, a co za tym idzie muzealników o przeróżnych specjalnościach. Dorobek Konkursu jest jednym z najważniejszych źródeł wiedzy o tym, jak na przestrzeni lat zmieniało się polskie muzealnictwo, w jakich kierunkach przesuwały się akcenty działalności muzeów.

Sybilla od 2011 roku organizowana jest przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, który dużą wagę przywiązuje do upowszechniania wiedzy o Konkursie oraz zapewnienia właściwej oprawy ceremonii honorowania jego laureatów. Uroczyste gale Sybilli rokrocznie odbywają się w maju – w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Muzeów – w najważniejszych dla polskiej kultury instytucjach. Chcielibyśmy w tym miejscu wspomnieć i podziękować naszym partnerom organizacyjnym, którymi na przestrzeni lat były: Teatr Wielki w Łodzi, a w Warszawie – Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, Teatr Wielki Opera Narodowa, Zamek Królewski, Muzeum Narodowe, Muzeum

Historii Żydów Polskich POLIN i Muzeum Łazienki Królewskie.

Szczególne jubileuszowe podziękowania kierujemy pod adresem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dzięki któremu Konkurs powstał i jest stale obecny na mapie znaczących polskich wydarzeń kulturalnych. Dziękujemy wybitnym przedstawicielom świata kultury i nauki wchodzącym w skład kolejnych jury, instytucjom, które w minionych latach zajmowały się organizacją Konkursu tj. stołecznym: Państwowemu Muzeum Archeologicznemu, Muzeum Narodowemu oraz Narodowemu Instytutowi Dziedzictwa i przede wszystkim muzealnikom, którzy każdego roku do rywalizacji w Konkursie zgłaszają efekty swojej pracy.

Tegoroczny Konkurs, na który wpłynęło 157 zgłoszeń w 6 kategoriach, odbywa się w nadzwyczajnych warunkach ogólnoświatowej pandemii, które spowodowały zmianę w terminach ogłoszenia jego wyników oraz wręczenia nagród. Również po raz pierwszy w historii jury konkursowe obradowało za pośrednictwem połączeń internetowych. Pomimo szczególnych okoliczności staraliśmy się aby jubileuszowa 40. edycja, honorująca osiągnięcia muzeów za rok 2019, została przeprowadzona z powodzeniem. Uroczysta gala wręczenia nagród, która z zachowaniem reżimu sanitarnego odbyła się we wnętrzach otwartego w tym roku dla publiczności Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, pozwala zamknąć kolejny etap bogatej historii Konkursu na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla.

Sekretariat Konkursu
Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów

Jury

Sybilla 2019

Przemysław Głowacki

historyk sztuki, edukator muzealny, wykładowca akademicki, recenzent wystaw muzealnych, autor przedsięwzięć i programów edukacyjnych

mgr inż. Marcin Krawczyk

pracownik Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wieloletni praktyk w zakresie przygotowania i realizacji projektów z dziedziny kultury, ekspert w Programach Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

dr hab. Piotr Kwiatkowski (zastępca przewodniczącego jury)

socjolog, pracownik naukowy, współpracuje z Narodowym Centrum Kultury i Narodowym Instytutem Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów w projektach badania publiczności, w tym muzealnej

Hanna Nowak-Radziejowska

szeffowa Instytutu Pileckiego w Berlinie, koordynatorka, kuratorka, producentka i scenarzystka projektów kulturalnych i muzealnych. Wraz z Jackiem Fairweatherem była kuratorką wystaw *Der Freiwillige. Witold Pilecki und die Unterwanderung von Auschwitz*, która została nagrodzona nagrodą „Wydarzenie Historyczne Roku 2019” za najlepszą wystawę i znajduje się w Instytucie Pileckiego w Berlinie. W 2019 roku za wystawę *Domy ze szkła* otrzymała Nagrodę Architektoniczną Prezydenta m.st. Warszawy w kategorii „Najlepsze wydarzenie architektoniczne”

Alicja de Rosset

specjalistka w zakresie dokumentacji zbiorów muzealnych i digitalizacji

Piotr Semka

historyk, publicysta, dziennikarz

dr Beata Skrzydlewska

historyczka sztuki, specjalizuje się w zagadnieniach związanych z muzealnictwem kościelnym. Wykłada w Katedrze Muzeologii Wydziału Nauk Humanistycznych UKSW

dr hab. Adam Szpaderski, profesor Uniwersytetu SWPS

kierownik i twórca Centrum Badań nad Ekonomiką Miejsc Pamięci, specjalizuje się w efektywnym zarządzaniu muzeami i miejscami pamięci oraz finansach i makroekonomii tych organizacji

dr hab. inż. Krzysztof Wistocki

profesor w Zakładzie Silników Spalinowych Politechniki Poznańskiej, specjalista ds. ochrony zabytków sztuki inżynierskiej (muzea nauki i techniki, uniwersytecka edukacja w zakresie dziedzictwa)

prof. dr hab. Wojciech Włodarczyk (przewodniczący jury)

historyk sztuki współczesnej, dziekan Wydziału Zarządzania Kulturą Wizualną warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, prezes Stowarzyszenia Historyków Sztuki

Dorota Ząbkowska

etnografka, etnologa, absolwentka Wydziału Historyczno-Filozoficznego UJ oraz Podyplomowych Studiów Muzealnych na UW. Od 1994 r. w MKiDN zajmuje się upowszechnianiem, promocją i rozwojem kultury ludowej. Ekspertka Rady Naukowej Stowarzyszenia Twórców Ludowych, Rady ds. Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego przy Ministrze KiDN oraz członek Komisji ds. Nagrody im. Oskara Kolberga

NAGRODA

Muzeum realizowało projekt od marca 2017 do grudnia 2019 roku. Głównym celem było zabezpieczenie substancji zabytkowej, przywrócenie pierwotnego wyglądu budynków i ponowne udostępnienie ich zwiedzającym. Projekt zakładał dostosowanie obiektów zabytkowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz stworzenie nowych przestrzeni do realizacji oferty edukacyjno-kulturalnej.

W ramach projektu kompleksowej konserwacji poddano unikatowy w skali kraju budynek Białego Domu. Pawilon wybudowany w latach 1774–1776, zaprojektowany przez Dominika Merliniego, był pierwszą budowlą wzniesioną od podstaw w Łazienkach na polecenie króla Stanisława Augusta. Prace konserwatorsko-remontowe prowadzone w latach 2017–2019 objęły m.in. konserwację wnętrza obiektu, w tym konserwację i restaurację polichromii autorstwa Jana Bogumiła Płerscha i Jana Ścisły, kominków, podłóg i elementów drewnianych, konserwację elewacji budynku wraz ze zdobieniami, konserwację stolarki zewnętrznej, remont dachu, schodów i stropu, wymianę

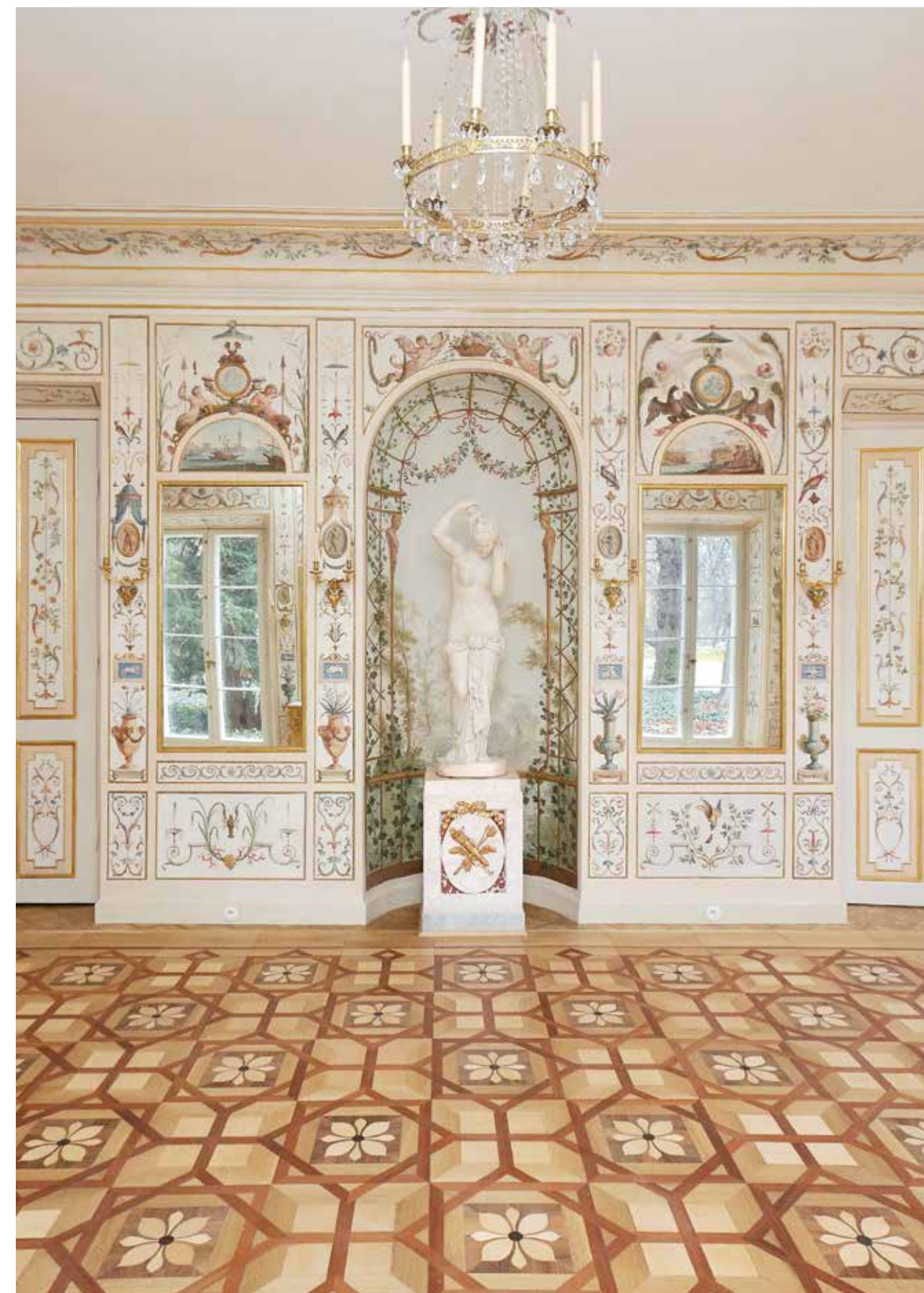

instalacji elektrycznej, teletechnicznej i wodno-kanalizacyjnej, przystosowanie obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Z kolei w unikatowym budynku Wodociągu wykonano m.in. indywidualny system izolacji górnej części budynku od zbiornika, remont dachu, wymianę instalacji, konserwację sklepień zbiornika i elewacji budynku, przywrócono oryginalny, historyczny układ wnętrza oraz zaaranżowano je na potrzeby edukacyjne. Projekt objął także rewitalizację relikwii Oranżerii Neogotyckiej oraz historycznego ogrodu znajdującego się w otoczeniu obiektów.

Koszt przedsięwzięcia wyniósł 17 489 733,91 zł, z czego 13 319 730,80 zł stanowiły środki przyznane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020. Pozostałą część prac sfinansowało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Źródła przemian. Ochrona i udostępnienie historycznego dziedzictwa Łazienek Królewskich. Konserwacja i remont Białego Domku oraz Wodociągu wraz z zabytkowym ogrodem w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

WYRÓŻNIENIA

Powstałe pod koniec lat 20. ubiegłego stulecia łaźnie zaprojektował Tadeusz Dachowski na zlecenie ostatniego właściciela Zamku – hrabiego Alfreda III Potockiego. Luksusowe łaźnie były wyposażone w najnowocześniejsze w tamtych czasach systemy grzewcze, urządzenia kąpielowe, saunę i urządzenia do elektroterapii. Funkcjonował przy nich również bar i elegancki gabinet wypoczynkowy z pięknymi meblami, który został w ramach projektu odtworzony. Projekt zakładał odtworzenie tych unikalnych wnętrz, jednak efekty przerosły wszelkie oczekiwania. W czasie prac remontowo-konserwatorskich udało się odkryć zachowane fragmenty polichromii. Spod wielu warstw kurzu i zanieczyszczeń oczom konserwatorów ukazały się m.in. fontanna w arkadzie nad schodami oraz stwory morskie i motywy dekoracyjne nawiązujące do dekoracji innych wnętrz parteru. Zachowane fragmenty

Prace remontowo-konserwatorskie, rekonstrukcyjne i budowlane w Łazienkach Rzymskich w piwnicach Zamku Muzeum – Zamek w Łańcucie

boazerii dębowej pozwoliły na odtworzenie jej w dawnym kształcie. Odwiedzający mogą ją podziwiać w barze i pokoju wypoczynkowym. W trakcie remontu udało się również odkryć zapasy płytek ceramicznych, wykorzystanych przy wykańczaniu łaźni. Nowe życie dostały ponadto jednobiegowe drewniane dębowe schody prowadzące z parteru do Łaźni Rzymskich i niejako wprowadzające gości w niezwykły klimat tego miejsca.

Odtworzenie pierwotnego wystroju pomieszczeń łaźni było możliwe dzięki zachowanym fotografiom z lat 20. i 30. XX w. autorstwa Józefa Piotrowskiego, dostępnym w archiwum Muzeum-Zamku w Łańcucie.

SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

SKANSENOVA to partnerski projekt inwestycyjny, realizowany w latach 2016–2019 przez osiem podmiotów: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu (Partner Wiodący Projektu), Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach, Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec, Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzy Górnjej, Skansen w Sidzinie – Muzeum Kultury Ludowej, Muzeum Regionalne PTTK w Dobczycach (Gmina Dobczyce) oraz Małopolski Instytut Kultury w Krakowie (w zakresie promocji projektu).

Głównym celem było zachowanie zabytków architektury drewnianej (w tym sakralnej) poprzez zapewnienie optymalnej ochrony i opieki konserwatorskiej oraz zabezpieczenie przed pożarem i klęskami żywiołowymi. Modernizacja skansenów objęła nie tylko renowację obiektów i wprowadzenie nowych elementów ekspozycji, lecz także rozwój oferty kulturalno-edukacyjnej i poszerzenie działań promocyjnych.

Przeprowadzono konserwację i remont 87 zabytkowych obiektów kubaturowych, w tym 4 translokowanych do skansenów, co znacznie wzbogaciło zbiory muzealne oraz wzmocniło muzea funkcjonalnie na polu ekspozycyjnym i edukacyjnym. Dokonano konserwacji 290 zabytkowych obiektów ruchomych, które wzbogaciły skansen w Dobczycach. Utworzono 3 magazyny studyjne oraz zmodernizowano 11 wystaw stałych.

Zrealizowany projekt przyczynia się do efektywnego wykorzystania potencjału dziedzictwa kulturowego w osiąganiu korzyści społecznych i gospodarczych, zarówno w wymiarze krajowym, jak regionalnym i lokalnym. Partnerzy projektu, poprzez jego realizację i podjęte działania, w kompleksowy i uniwersalny sposób doprowadzili do zachowania znacznej liczby zabytków architektury drewnianej w regionie, a także do rozwoju produktów dziedzictwa kulturowego, co sprzyja szerszemu udostępnianiu dóbr kultury jego mieszkańcom i turystom.

NAGRODA

Prosta opowieść
o trudnym miejscu

Muzeum Stutthof w Sztutowie.
Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny
i zagłady (1939–1945)

Interdyscyplinarny projekt edukacyjny w Muzeum Stutthof w Sztutowie realizowany w latach 2017–2019, dedykowany był osobom z niepełnosprawnościami intelektualnymi na poziomie lekkim i umiarkowanym.

W projekcie autorzy postanowili stworzyć zajęcia edukacyjne, które opierają się głównie na emocjach i doznaniach sensorycznych tak, aby każdy z uczestników mógł doświadczyć autentyczności Miejsca Pamięci.

Wolontariat jest uzupełnieniem zajęć edukacyjnych i pełni ważną rolę socjalizacyjną oraz terapeutyczną. Wolontariusze nie tylko pracują na rzecz Miejsca Pamięci doskonaląc swoje umiejętności, lecz przede wszystkim otwierają się na zadania i osoby z zewnątrz, czują się doceniani i akceptowani jako pełnoprawni uczestnicy działań muzealnych.

Wydawnictwo pt. *Prosta opowieść o trudnym miejscu, czyli co się działo w obozie Stutthof. Przewodnik dla osób z dysfunkcjami intelektualnymi*, powstał w 2019 roku na kanwie doświadczeń realizowanych wcześniej działań i jako część składowa programu uzupełnia i utrwała wiedzę osób biorących w nim udział. Publikacja może też być traktowana jako odrębna pomoc w zwiedzaniu dla wszystkich, którzy jej potrzebują.

WYRÓŻNIENIA

Multimedialna trójjęzyczna wystawa plenerowa *General Stanislaw Maczek i jego żołnierze* przybliżyła dzieje wyjątkowych formacji dowodzonych przez legendarnego gen. Maczka: 10. Brygady Kawalerii i 1. Dywizji Pancerniej. Z wykorzystaniem nowoczesnych technik ekspozycyjnych oraz unikatowych, często nieznanymi źródłami: nagrań wideo i audio, zdjęć, wspomnień prezentowane były nie tylko boje zmagania pancerniaków, lecz także ich żołnierska codzienność, trudy i przeżycia, dylematy i emocje, drobne przyjemności i życie kulturalne.

Skomplikowaną historię pokazywano przez pryzmat osobistych przeżyć polskich pancerniaków, których wojenna epopeja rozpoczęła się we wrześniu 1939 roku i – inaczej niż w przypadku zachodnich aliantów – nie ustała wraz z zakończeniem szlaku bojowego w północnych Niemczech w maju 1945 roku. Wielu spośród polskich żołnierzy, nie mogąc z powodów politycznych wrócić do ojczyzny, musiało rozpocząć niełatwe życie na emigracji.

Ponad tysiąc zdjęć i 120 minut nagrań archiwalnych wyeksponowano na wielkoformatowych planszach i w pawilonie multimedialnym.

General Stanislaw Maczek i jego żołnierze

Muzeum Historii Polski w Warszawie

Wystawie towarzyszył katalog oraz materiały promocyjne i edukacyjne, a także filmy: fabularyzowany dokument *Niepokonany. Opowieść o generale Stanislawie Maczku* oraz *Marian na wojnie. Animowana historia Mariana Walentynowicza*. Dokument został uhonorowany Nagrodą SDP im. Janusza Kurtyki, a animacja zdobyła I miejsce w kategorii filmów animowanych na Zamojskim Festiwalu Filmowym Spotkania z Historią. Jesienią 2019 roku wystawa była prezentowana w Warszawie i Bredzie. Łącznie obejrzało ją ponad 150 000 osób.

Pogotowie kulturalne

Muzeum Górnośląskie w Bytomiu

Program pilotażowy *Pogotowie kulturalne* organizowany przez Muzeum Górnośląskie w Bytomiu miał na celu znalezienie metody upowszechniania kultury wśród osób dorosłych z chorobą nowotworową, którzy z przyczyn zdrowotnych, z powodu niskiej odporności i wielogodzinnych sesji w szpitalu, nie mogą uczestniczyć w życiu kulturalnym. Z myślą o nich zostały zorganizowane spotkania na oddziałach Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego w Katowicach, które w pełni prezentowały zbiory i pracę Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się nie tylko z wybranymi eksponatami, ale również uczestniczyli w spotkaniach konserwatorskich, warsztatach edukacyjnych i koncertach muzyki klasycznej wykonywanych przez zespoły kameralne współpracujące z Muzeum. W doborze tematyki i metod pracy z pacjentami muzealnicy ściśle współpracowali z psychologami klinicznymi.

Koncerty i warsztaty malowania piaskiem pozwoliły osobom oczekującym znaleźć chwilę wytchnienia, rozładowywać negatywne emocje związane ze stresem szpitalnym i zachęcały do korzystania z oferty muzealnej nawet w sytuacjach chorobowych. Na tym aspekcie

psychologicznym, przełamującym izolację pacjentów przed światem zewnętrznym, najbardziej zależało specjalistom z Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego.

Zorganizowano również dwie wizyty studyjne w Muzeum w ramach szeroko rozpropagowanej akcji „Muzeum na wyłączność”, podczas których placówka była otwarta tylko dla osób będących w trakcie leczenia onkologicznego oraz personelu medycznego. Chodziło o zminimalizowanie ryzyka zachorowania osób leczących się o osłabionej odporności wskutek zarażenia bakteriami obecnymi w dużych skupiskach ludzkich. Spotkania te odbywały się w poniedziałki (dzień oficjalnego zamknięcia), miały różną tematykę. Pacjenci mogli skorzystać ze zorganizowanego transportu z Katowic lub przybyć indywidualnie. Plakaty informujące o spotkaniach zostały zamieszczone również na innych oddziałach onkologicznych w województwie. Podczas wyjazdów przeprowadzono spotkania z kuratorami, można było poznać muzealne zakamarki (pracownie konserwacji zabytków, magazyn, miejsca pracy badawczej i naukowej) i przyjrzeć się pracy muzealników bezpośrednio.

NAGRODA

Kolędowanie na Rzeszowszczyźnie

Muzeum Kultury Ludowej
w Kolbuszowej

KOLĘDA ŻYCZĄCA DLA KAWALERA
*Ładny był, szumny był, ten nadobny Jasienko,
 Lokalizacja: MKL-AF 622/36
 Wykonawca: Teresa Zołnyiak, Maćkówka gm. Zarzecz*

12" J = 100

La - dny był, szu - my był ten na - do - bey ja - sie - fko,
 wy - szu - żył se, wy - szu - żył se, hen, u pa - na sta - de - fko,
 ten na - do - bey ja - sie - fko,
 hen, u pa - na sta - de - fko:

1. Ładny był, szumny był, ten nadobny Jasienko, /
wyszłył se, wyszłył se, / hen, u pana stadenka. /
2. U cztania, u mamusi, kontusienka karego,
molekietko na niego.
3. A ten kociak, a ten kociak, złote podkieweczki miał,
ca on niemi złote góry zdobywał.
4. Szabelka miał, szabelka miał, wszystkie wioski wycinał,
chustienka miał, wszystkie panosy wywiał.
5. Któż to widział, ktoś to słyszał / taką smutną niedolę, /
te ptaszka, te ptaszka, co po polu latają,
te rybenki, co po stawie pływają.

Celem projektu było zebranie kompletnej informacji dotyczących kolędowania, kolęd, a także obrzędowości Godnich Świąt związanej z tradycjami kolędniczymi i ich współczesnymi przemianami, jakie można zaobserwować na terenach Lasowiaków i Rzeszowiaków – obszarze statutowego działania Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej. Badania terenowe odbyły się w 10 powiatach położonych w północnej części obecnego województwa podkarpackiego. Na projekt zrealizowany w latach 2018–2019 złożyły się następujące działania: kwerendy i badania terenowe, opracowanie i archiwizacja materiałów, podsumowanie badań w postaci publikacji książkowej oraz rozpowszechnianie rezultatów projektu.

Przeprowadzono i opracowano wywiady terenowe, pozyskano fotografie archiwalne i współczesne, a także filmy dokumentacyjne. Wykonano transkrypcje tekstów i melodii pieśni kolędniczych oraz

recytacji scenariuszy widowisk. Całość materiałów została zarchiwizowana, złożona i udostępniona w Archiwum Naukowym MKL w Kolbuszowej. Wyniki projektu udostępniono także w publikacji wydanej w formie książkowej i elektronicznej oraz na muzealnej stronie internetowej.

Wydawnictwo składa się z artykułów naukowych prezentujących poszczególne aspekty kolędowania. Ponadto zaopatrzone jest w liczne fotografie i skany dokumentów, obszerne wykazy materiałów źródłowych z indeksami tematycznymi oraz aneks z mapami zasięgów. Zawiera również transkrypcje pieśni kolędniczych, kolęd życzących, kolęd i pastorałek ze zbiorów Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej.

Projekt współfinansowany był przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Województwo Podkarpackie.

WYRÓŻNIENIA

Od samego początku postawiono na interdyscyplinarność i współpracę archeologów z wieloma instytucjami i specjalistami z zakresu rekonstrukcji uwarunkowań paleośrodowiskowych, geofizyki, fotografii lotniczej itp. Jak to często bywa, wyniki badań dostarczyły więcej pytań niż odpowiedzi. Fortyfikacje, choć przestrzennie rozbudowane, miały raczej wątpliwe walory obronne. Niskie wały i płytkie fosy otaczały często przestrzeń, w której prawie nie było śladów obecności człowieka. Rzędy palisad zbudowanych z grubych pni nachylono do wnętrza obiektu, tak jakby miały utrudnić nie wejście a wydostanie się z jego wnętrza. Wygląda to trochę, jakby rozbudowane umocnienia nie chroniły zupełnie niczego. A może to my nie możemy tego zobaczyć? Może to wszystko nie miało chronić a rozdzielać – rozdzielać dwa światy – *sacrum* i *profanum*, przestrzeń uświęconą i codzienną? Czy mogły być to świątynie?

Fortece na bagnach. Interdyscyplinarne badania obiektów obronnych z epoki brązu na Podlasiu

Muzeum Podlaskie w Białymstoku

Postęp technologiczny ostatnich lat nieustannie wymaga podejmowania nowych wyzwań i weryfikacji wykreowanego obrazu przeszłości. Technologia LIDAR pozwala zobaczyć to, co jest w zasadzie niewidoczne, ukryte w gęstych lasach i na bagnach. Wśród nowych odkryć są jednak obiekty takie, które wymykają się klasycznym wyobrażeniom dziejów Podlasia. Pośród dolin rzecznych, zatorfionych mokradeł i błot, w miejscach, gdzie nikt się ich nie spodziewał, odnaleziono kręgi wałów i fos. Trudno sobie wyobrazić sens takiej lokalizacji. Ogromny wysiłek aby fortyfikować miejsce, które zalać może wiosenna powódź. Czyżby człowiek ówczesny działał irracjonalnie? A może to środowisko wyglądało inaczej? Należało to zweryfikować.

Tak w Muzeum Podlaskim w Białymstoku rozpoczęto projekt *Fortece na bagnach*.

Jedno wiadomo na pewno – bagienne fortece powstały u schyłku epoki brązu czyli między VIII a V w. p.n.e. To okres kiedy funkcjonuje słynny Biskupin. Dziś znane jest 26 grodzisk dolinnych, które czekają na objęcie ochroną konserwatorską.

Grodziska dolinne to niezwykle element przeszłości Podlasia i wschodniego Mazowsza. Już samo istnienie tak licznych struktur w sposób diametralny zmienia nasze postrzeganie pradziejów regionu. Wielkość i stopień rozbudowania konstrukcji obronnych stanowi świadectwo złożoności funkcjonujących tu struktur społecznych, daleko odmienny od powszechnego do dziś „obrazu” dziejów tej części Polski. Przeszłość Podlasia to nie tylko nieprzebyte puszcze. To również zorganizowane struktury społeczne funkcjonujące już u schyłku epoki brązu, skomplikowany system ówczesnych wierzeń i świątyń. To w końcu stabilny system władzy, bez której powstanie „bagiennych fortec” byłoby niemożliwe.

De Jonge Seerp. Badania niderlandzkiego statku z końca XVIII wieku

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku zajmuje się badaniami stanowisk podwodnych od 1969 roku. Badania w rejonie Zatoki Gdańskiej prowadzono na 25 wrakach pochodzących z okresu od XIV/XV do XIX wieku (a nawet XX w przypadku wraka „Helena”). Zaledwie cztery jednostki zostały zidentyfikowane w zakresie nazwy: „Solen”, „Helena”, „Loreley” oraz „De Jonge Seerp”.

W wyniku długoletniej eksploracji obiektu W-27 i badań źródłowych ustalono, że wrak jest pozostałością XVIII-wiecznego dużego statku handlowego, który zatonął około roku 1791 w Zatoce Gdańskiej w wyniku zderzenia dwóch statków: angielskiego „The Recovery” oraz niderlandzkiego „De Jonge Seerp”. Na dno poszedł statek niderlandzki. Ostateczne potwierdzenie przypuszczeń, iż W-27 to pozostałości po „De Jonge Seerp” wymagało dokonania dogłębnej analizy wszystkich aspektów dotyczących badań archeologicznych wraka oraz okoliczności zatonięcia statku wymienionego w archiwaliach. Informacja o tej katastrofie stała się punktem zwrotnym w historii

badania wraka W-27 i przyczynkiem do powstania publikacji: Tomasz Bednarz, *De Jonge Seerp. Wrak niderlandzkiego statku z końca XVIII wieku*.

Wrak W-27 jest w historii podwodnych badań archeologicznych Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku obiektem szczególnym. Wydobyto z niego rekordową liczbę ponad 11 000 artefaktów. Prace podwodne na stanowisku W-27 trwały przez największą liczbę sezonów badawczych (w sumie czternaście), a podczas badań obiektu wprowadzono po raz pierwszy w polskiej archeologii podwodnej nowe techniki dokumentacji: sonary i kamery telewizyjne, użyto także innowacyjnego systemu kotwiczenia przy stanowisku. W-27 jest też jednym z niewielu wraków, które zostały zidentyfikowane, a było to możliwe dzięki porównaniu wyników analiz zabytków wydobytych z wraka – ich form, funkcji, chronologii oraz proveniencji – ze źródłami pisanimi, pozyskanymi w archiwach i bibliotekach gdańskich, niderlandzkich, angielskich oraz duńskich.

NAGRODA GRAND PRIX

Stała wystawa w Pałacu Muzeum Książąt Czartoryskich Muzeum Narodowe w Krakowie

19 grudnia 2019 roku Muzeum Narodowe w Krakowie otworzyło stałą wystawę w Pałacu Muzeum Książąt Czartoryskich. Prezentowane są tu eksponaty ze zbiorów książąt Czartoryskich, jednej z najcenniejszych kolekcji muzealnych w Polsce, a także w Europie. To nie tylko arcydzieła światowego malarstwa – jak *Dama z gronostajem* Leonarda da Vinci oraz *Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem* Rembrandta, ale i liczne *memorabilia* – bezcenne pamiątki historyczne, świadectwa dawnej kultury polskiej i europejskiej.

Stała wystawa nie mogłaby zostać zaprezentowana, gdyby nie gruntowny remont Pałacu Książąt Czartoryskich. Dzięki niemu nie tylko powiększono przestrzeń ekspozycyjną, ale także uzupełniono infrastrukturę budynku o udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami. Neorenesansowy dziedziniec Pałacu został pokryty przezroczystym dachem, co stworzyło miejsce dla uroczystości i wydarzeń kulturalnych.

W obecnej aranżacji wystawy nowoczesny etalaz ekspozycyjny sąsiaduje z zespołem kilkudziesięciu odnowionych drewnianych gablot należących do dawnego XIX-wiecznego wyposażenia Muzeum. Aranżacja wykorzystuje nowoczesne osiągnięcia w zakresie prezentowania i zabezpieczenia zbiorów.

Wystawie towarzyszą audioprzewodniki ze ścieżkami zwiedzania w kilku językach, dostosowane do różnych grup odbiorców [ścieżka dla rodzin z dziećmi czy osób z niepełnosprawnościami], zaś specjalna ścieżka sensoryczna umożliwia dotykową percepcję wybranych eksponatów, udostępnionych w postaci kopii obiektów.

Otwarcie stałej wystawy było możliwe m.in. dzięki pracom projektowym, inwestycyjnym, konserwatorskim, merytorycznym, digitalizacyjnym, edukacyjnym, promocyjnym i wydawniczym. Ekspozycji towarzyszą trzy publikacje w języku polskim i angielskim.

WYRÓŻNIENIA

Stoeper – jakość ze Szczecina

Muzeum Techniki i Komunikacji –
Zajezdnia Sztuki w Szczecinie

W 2019 roku dzięki wsparciu finansowemu Gminy Miasto Szczecin Muzeum Techniki i Komunikacji – Zajezdnia Sztuki w Szczecinie zakupiło kolekcję działającą od kwietnia 2002 roku w Wald-Michelbach Muzeum Stoepera stworzonego przez Manfreda Bauera.

Manfred Bauer, rodowity Szczecinianin, przez sporą część życia zbierał rozproszone po świecie pamiątki po najbardziej znanej rodzinie szczecińskich przemysłowców. Przez ponad 30 lat zgromadził niemal tysiąc eksponatów – samochody, maszyny do szycia i pisania, rowery, dokumenty, fotografie, akcesoria z epoki. Większość aut została pieczołowicie i fachowo odrestaurowana. Muzealne stoepery często brały udział w zjazdach weteranów. Na imponującą kolekcję składają się także oryginalne plakaty, znaczki i dokumenty, które prezentowane obok pojazdów i maszyn Stoeperów, dają pełniejszy obraz Szczecina końca XIX i pierwszych dekad XX wieku.

W szczecińskim muzeum można oglądać największą na świecie kolekcję stoeperianów. Łącznie to ponad tysiąc eksponatów. Największe emocje budzą oczywiście wyjątkowe auta, a wśród nich – Stoeper C-2 – pochodzi z 1913 roku! Kolekcję tworzą również: Stoeper S-8 [1928], Stoeper V5 Cabrio-limousine [1931], Stoeper V5 Sport [1931], Stoeper Arkona [1939] oraz Stoeper Sedina [1939]. Poza samochodami wśród eksponatów znajduje się 8 rowerów [jeden, to właściwie motorower], 34 maszyny do pisania, 54 maszyny do szycia i kilkaset drobnych obiektów, takich jak dokumenty, odznaki, nagrody z imprez motoryzacyjnych, wydawnictwa z epoki, firmowe gadżety reklamowe, fotografie, części, narzędzia.

Magia instrumentów. Osobliwości inwencja trzygłosowa

Muzeum Ludowych
Instrumentów Muzycznych
w Szydłowcu

Wystawa prezentuje najbardziej oryginalne instrumenty z szydłowieckich zbiorów. Są to instrumenty profesjonalne, które z różnych powodów znalazły się w obrębie oddziaływania muzyki tradycyjnej i współtworzą ją. *Osobliwości inwencja trzygłosowa*, umieszczono w wyjątkowej scenarii: w architekturze trzech pozostających w amfiteatrze XV-XVI-wiecznych komnat najstarszej, północnej części zamku, do niedawna mieszczących biura Muzeum.

Inwencja, w tym wypadku inwencja trzygłosowa, zainspirowała do stworzenia wielowątkowej, kontrapunktowej konstrukcji całego planu ekspozycji, jako przestrzeni wizualnej i audialnej, budowanej trójplaszczynowo:

1. w odniesieniu do przestrzeni ekspozycyjnej, dyktującej kryteria doboru prezentowanych w nim artefaktów [zróżnicowana estetyka tej części zamkowej przestrzeni i jej trójdzimny układ];
2. w odniesieniu do instrumentów i aspektów w jakich są one prezentowane, tj.: wizualnego [oryginalność formy, zdobnictwa, konstrukcji instrumentów], dźwiękowego [brzmienie i możliwości

dźwiękowe instrumentów], historyczno-społecznego [zwracającego uwagę na proveniencję instrumentów i ich historię];

3. w odniesieniu do sposobów doświadczania walorów brzmieniowych instrumentów, a więc do poznawania instrumentów w zakresie ich podstawowej funkcji [audio, audiowizualnie, jako samodzielne doświadczenie dźwiękowe].

„Magia instrumentów...” to wystawa, w planie głównych przebiegów i wątków, odnosząca się do bogatych konstrukcji muzycznych doby baroku. Tworzące całość ekspozycyjną trzy tematy – trzy głosy tej instrumentologicznej inwencji, prezentowane w trzech komnatach zamku, budowane w odniesieniu do trzech odmiennych kryteriów, stopniowo wprowadzane, opatane kontrapunktem odniesień historycznych, ikonograficznych, także tych multimedialnych – budują jedną opowieść, będącą zarazem muzycznym doświadczeniem: wizualnym, audialnym, empirycznym. W jej duchu i materii spletają się historia, piękno, kreatywność i dźwięk. Co ciekawe, to opowieść ciągle nowa, inna, bo współtworzą ją także Zwiedzający w eksperymencie Komnaty Intermezzo.

NAGRODA

Pologne 1840–1918.
Peindre l'âme d'une nation
Muzeum Narodowe w Warszawie

Wystawa zorganizowana w Muzeum Louvre-Lens przez Muzeum Narodowe w Warszawie we współpracy z Instytutem Adama Mickiewicza była największą panoramą polskiej sztuki (od romantyzmu do Młodej Polski) we Francji od ponad czterdziestu lat. Uświetniła ona jubileusz odzyskania przez Polskę niepodległości i stulecia podpisania porozumienia między Polską i Francją w zakresie emigracji i imigracji [1919].

Wystawa koncentrowała się wokół zagadnienia polskości i tożsamości narodowej w okresie zaborów, eksponując rolę i znaczenie sztuki dla społeczeństwa pozbawionego swej państwowości, podzielonego i poddanego procesowi wynarodowienia. Zamiarem organizatorów ekspozycji było pokazanie pierwszorzędnych obrazów i rysunków nieznanych szerszej publiczności we Francji. Dzięki prezentacji sztuki polskiej, towarzyszącemu jej katalogowi i programowi wydarzeń kulturalnych do międzynarodowego muzealnego obiegu przeszło wielu znakomitych twórców polskich. Przypomniana została rola i sukcesy rodzimych malarzy we Francji, a także kulturowe i polityczne związki Polski i Francji w XIX i początkach XX stulecia.

WYRÓŻNIENIA

Wystawa *W Polsce króla Maciusia* osnuta została wokół książki Janusza Korczaka *Król Maciuś Pierwszy*, która powstała pod wpływem ówczesnych wielkich wydarzeń politycznych – końca I wojny światowej, odrodzenia i odbudowy kraju. Korczak napisał ją pragnąc wyjaśnić dzieciom, jakie są mechanizmy sprawowania władzy oraz jak wielki trud i odpowiedzialność wiążą się z rządzeniem państwem.

Podobnie jak Korczak w momencie odzyskania niepodległości, Muzeum POLIN w 100. rocznicę tego wydarzenia zaprosiło „dużych i małych dorosłych” do refleksji nad tym, czym jest wolność, odpowiedzialność, demokratyczne państwo, samorządna wspólnota.

Na wystawie spłotło się kilka wątków. W warstwie historycznej zostały zarysowane problemy i wyzwania odbudowy II RP, jak również teoria i praktyka

W Polsce króla Maciusia.
100-lecie odzyskania niepodległości
Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN
w Warszawie

pedagogiczna Janusza Korczaka, którą ten kształtował i rozwijał w odpowiedzi na wyzwania swoich czasów, znacznie je przy tym wyprzedzając. Przechodząc ze świata historii do świata fantazji, zwiedzający mogli „wejść” do książki *Król Maciuś Pierwszy* i poruszając się w sensorycznej przestrzeni – zapoznać z jej narracją i głównymi problemami. W scenografii wykorzystane zostały ilustracje Iwony Chmielewskiej wykonane specjalnie na wystawę. Po „wyjściu” z książki na zwiedzających oczekiwała przestrzeń twórczych działań, wypełniona grami, zadaniami i zabawami, który zapraszały do refleksji nad podstawowymi pojęciami z zakresu nauk społeczno-politycznych i edukacji obywatelskiej, jak np. państwo, naród, wspólnota; władza i sposoby dogadywania się; działanie demokracji; trudy rządzenia; prawa obywatela, człowieka, dziecka. Przestrzeń ta łączyła pokolenia, zachęcała do rozmowy dorosłego z dzieckiem, wspólnego odkrywania i bycia razem. Epilog wystawy stanowiła dokumentacja warsztatu edukacyjno-artystycznego „Kto dba o państwo?” przeprowadzonego z dziećmi przez Iżę Rutkowską.

Muzeum Powstania Warszawskiego poszukuje sposobów na prezentację i udostępnianie zbiorów, w tym historii wszystkich uczestników powstania. Muzeum stara się również docierać

Odbicie. Jestem jak ty zapewne
Muzeum Powstania Warszawskiego

z wiedzą o powstaniu do młodych odbiorców, do generacji cyfrowych. Dodatkowo cyfryzacja zbiorów narzuca konieczność budowania nieszablonowych interfejsów do angażującej prezentacji licznych zasobów.

Odpowiedzią na takie potrzeby jest wystawa i interaktywna instalacja *Odbicie. Jestem jak ty zapewne*. Celem instalacji jest upamiętnienie uczestników powstania warszawskiego.

Punktem kulminacyjnym są dwa interaktywne lustra umieszczone w centralnej części ekspozycji. Zwiedzający widzi w nich swoje odbicie. W trakcie przeglądania w lustrze algorytm rozpoznający rysy twarzy poszukuje w fotograficznych bazach Muzeum historycznego „bliźniaka”. Pozwala zwiedzającemu stanąć z nim twarzą w twarz i poznać jego tragiczną historię. Lustro prowadzi ze zwiedzającym również dialog – zadaje mu pytania o to, jak zachowałby się w chwili próby. Czy tak, jak jego historyczne odbicie, podjąłby walkę i, być może, poświęcił życie? Przeglądając się w lustrze poznajemy losy obcego, choć niezmiernie podobnego do nas człowieka.

NAGRODA

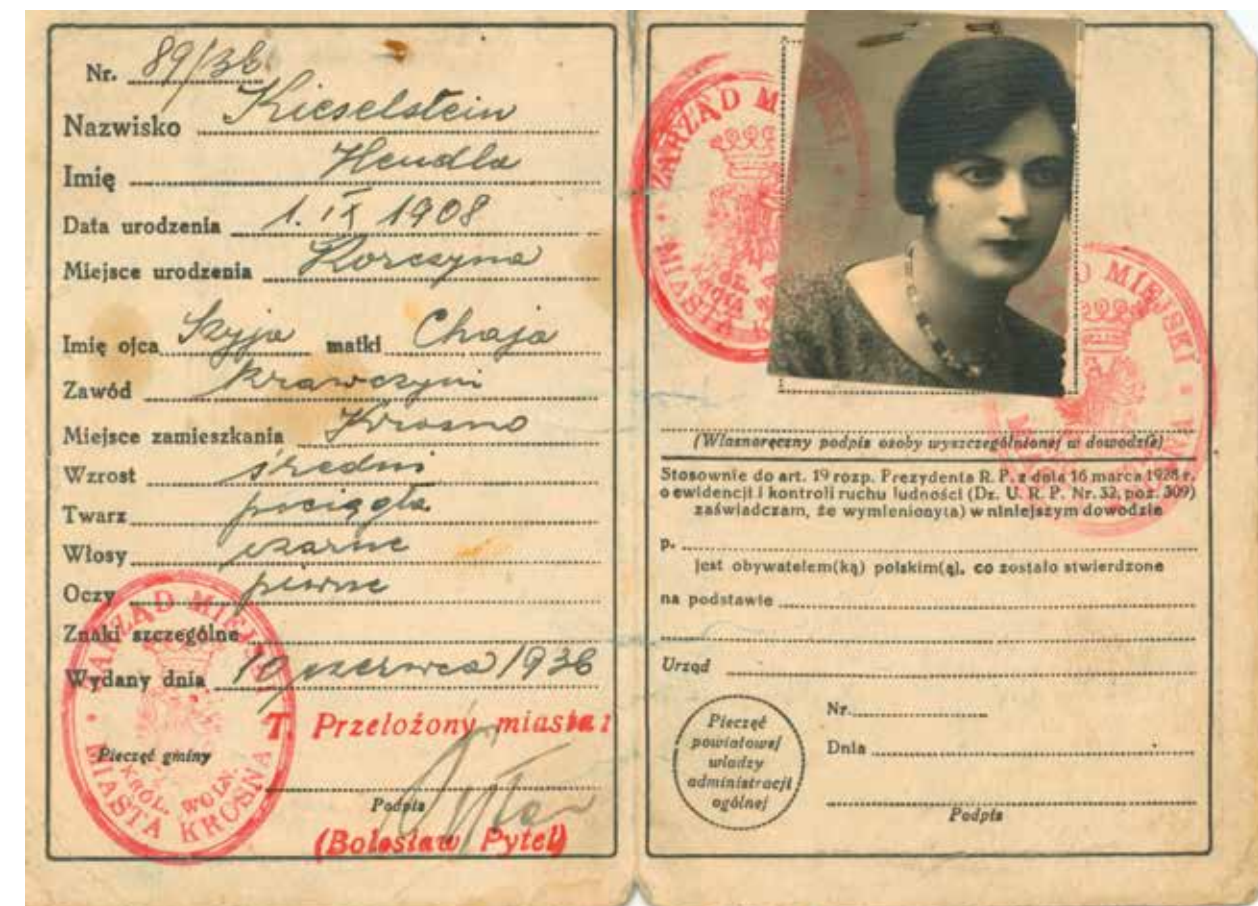
Zarządzanie zasobem genealogicznym w Centrum Informacji Historycznej

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie

W latach 2017–2019 w partnerstwie z Archiwami Państwowymi w Polsce i Państwowym Archiwum Obwodu Iwano-Frankowskiego w Ukrainie wykonaliśmy 190 000 skanów dokumentów paszportowych i obywatelskich z lat 1918–1939 potrzebnych do kwerend genealogicznych Żydów polskich. Na ich podstawie stworzyliśmy indeks genealogiczny, liczący 31 600 rekordów osobowych, od czerwca 2019 roku dostępny w polskiej i angielskiej wersji językowej w zakładce „Genealogia” portalu *Wirtualny Sztetl* (1000 nowych zalogowanych użytkowników z całego świata od momentu uruchomienia) oraz w bazie United States Holocaust Memorial Museum w Waszyngtonie. Było to przedsięwzięcie z zakresu zarządzania danymi pochodzącymi

z dokumentów źródłowych: odpisów z ksiąg stanu cywilnego i ksiąg ludności, świadectw szkolnych, własnoręcznie spisanych życiorysów, paszportów pozwalających zlokalizować Żydów, którzy wyemigrowali z Polski przed wojną i najprawdopodobniej uniknęli losu swoich krewnych – ofiar Holokaustu. Dostęp do pełnej dokumentacji możliwy jest w Centrum Informacji Historycznej Muzeum POLIN. W ramach jego działalności obsługujemy rocznie 1000 zapytań przeszło 4000 osób: potomków polskich Żydów, Polaków, Europejczyków i obywateli z całego świata, którzy chcą pogłębić swoją wiedzę o przebogatym dziedzictwie Żydów polskich.

WYRÓŻNIENIA

Budowa systemu zabezpieczenia zbiorów eksponowanych na wystawach muzealnych w przestrzeniach Muzeum Zamkowe w Malborku

Zamek w Malborku, wyjątkowy zabytek architektury, wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO jest trudnym miejscem do prezentowania wybitnych dzieł sztuki i rzemiosła architektonicznego. Są one bardzo wrażliwe na zmieniające się czynniki klimatyczne – zmiany wilgotności i temperatury oraz na działanie promieni słonecznych. Zachowana historyczna architektura wraz z elementami wyposażenia i wystroju wnętrz wymusza kompleksowe podejście do tematu bezpieczeństwa zbiorów.

Opracowany w Muzeum Zamkowym w Malborku system zarządzania bezpieczeństwem zbiorów – zarówno w aspekcie zabezpieczenia przed kradzieżą bądź zniszczeniem, jak i w aspekcie bezpieczeństwa klimatycznego – składa się z następujących elementów, które mogą być w elastyczny sposób dostosowywane do potrzeb kolejnych wystaw czasowych: usprawnionego systemu sygnalizacji włamania i napadu, systemu nowoczesnych gablot muzealnych podłączanych do systemu SSWiN oraz elementów modelowania światła

w sposób bezpieczny dla muzealiów (zasłony oraz spełniające normy oprawy oświetleniowe).

Wszystkie te elementy powiązane są z systemem monitorowania klimatu Hanwell Synergy – programem komputerowym, pomocnym w profilaktyce konserwatorskiej do kontroli mikroklimatu na salach wystawienniczych i w magazynach zbiorów muzealnych. Program jest sprzężony z czujkami wilgotności i temperatury, przesyłającymi na drodze radiowej dane mikroklimatyczne do bazy komputerowej. Na podstawie odczytywanych na bieżąco danych możliwe jest sporządzanie precyzyjnych raportów okresowych. Do systemu podpięte są również czujki monitorujące parametry oświetlenia. Następnym elementem systemu monitorowania klimatu jest zainstalowany w kilku lokalizacjach na zamku system ogrzewania konserwatorskiego, będący alternatywą dla tradycyjnego systemu klimatyzacji.

Gabloty zaprojektowane indywidualnie dla potrzeb Muzeum Zamkowego posiadają zarówno nowoczesny system zabezpieczeń mechanicznych i oraz technologię umożliwiającą kontrolę klimatu. Osiągnięto wysoki stopień szczelności gablot (stała wilgotność i temperatura) oraz wyeliminowano materiały mogące wchodzić w reakcję chemiczną z umieszczanymi we wnętrzu artefaktami. Wypracowany został system kształtowania oświetlenia poprzez eliminację światła naturalnego zasłonami z tkaniny blokującej promieniowanie UV oraz wprowadzenie oświetlenia sztucznego, spełniającego normy konserwatorskie.

Ostatnim z elementów systemu zarządzania bezpieczeństwem jest dobór nowoczesnego oświetlenia sztucznego, umożliwiającego modyfikację natężenia oświetlenia oraz promieniowania światła.

Zrealizowany projekt w dużym stopniu przyczynił się nie tylko do lepszego zabezpieczenia zbiorów muzealnych, ale w znaczący sposób podniósł poziom kompetencji zespołu, co jest realizacją jednego ze strategicznych celów Muzeum Zamkowego w Malborku.

kulturalne, a nawet sportowe, a także realizacje filmowe, upamiętnienia, aż po projekty z dziedziny najnowszych technologii multimedialnych. Stworzono również system patronatu i opieki promocyjnej nad setkami mniejszych i większych przedsięwzięć realizowanych przez instytucje kultury, organy samorządu terytorialnego i szkoły w całej Polsce, oraz w wielu miejscach na świecie, finalnie tworząc kalendarium, na które składało się 459 wydarzeń rocznicowych w Polsce oraz na świecie. Wśród najważniejszych realizacji znalazły się m.in. międzynarodowa konferencja naukowa

Koordinacja obchodów 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

W 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej, Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku podjęło się zadania koordynacji uroczystych obchodów pod przewodnictwem dyrektora instytucji dr. Karola Nawrockiego, ustanowionego Pełnomocnikiem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do spraw organizacji obchodów 80. rocznicy wybuchu II wojny. Mając pełną świadomość wagi, jaką dla bieżącej rzeczywistości jest przekaz historyczny z lat 1939–1945, Muzeum nadało obchodom spójny charakter memoratywny, jak i głęboko edukacyjny. Wszelkie procesy i działania realizowane w ramach organizacji obchodów miały na celu promocję wśród szerokiego grona odbiorców na całym świecie przekazu o prawdziwej historii Polski i Polaków w tragicznej wojennej rzeczywistości. Kierując przekaz do odbiorców o różnym stopniu znajomości historii i różnej wrażliwości Muzeum skupiało się na adekwatnych formach realizacji przedsięwzięcia, tak by wpisywały się w nie projekty o zróżnicowanym charakterze, od wydarzeń stricte naukowych, poprzez edukacyjne,

Pakt dla wojny. Zmowa Hitler-Stalin z 23 sierpnia 1939 r. z perspektywy 80 lat od wybuchu II wojny światowej [23-24.08.2019 r.], wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 [1.09.2019 r.], odsłonięcie pomnika rtm. Witolda Pileckiego [17.09.2019 r.], widowisko multimedialne *Poland: First to fight* [23-25.08.2019 r.], widowisko muzyczne *Tak zaczynała się wojna* [1.09.2019 r.], czy też projekt *Muzeum na wodzie* (lipiec-wrzesień 2019 r.). Szczególne znaczenie w odbiorze międzynarodowym miała wystawa czasowa *Walka i cierpienie. Obywatele polscy podczas II wojny światowej* [od 1.09.2019], której emanacja w postaci projektu wystawienniczego *Fighting and Suffering* została zaprezentowana na ponad 150 miejscach na 6 kontynentach oraz przetłumaczona na 36 języków. Wyniki efektywnej koordynacji obchodów, jak i planowanych działań promocyjnych przełożyły się na zasięgi wskazujące, że informacje o wydarzeniach realizowanych przez Muzeum osiągnęły liczbę ponad 34,5 mln odbiorców w Polsce i na całym świecie.

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku

refleksji na temat współczesnego świata. Muzeum jest przestrzenią, w której historia i tradycja inspirują do dyskusji na tematy wciąż ważne i aktualne dla Polaków.

Jako instytucja kultury Muzeum uwzględnia dynamicznie zmieniający się w ostatnich latach model uczestnictwa w kulturze. W tym procesie muzea zajmują szczególną rolę, w coraz większym stopniu stając się instytucjami łączącymi wiele funkcji, spośród których jednymi z najważniejszych są edukacja i budowanie społeczności poprzez współtworzenie i aktywne uczestnictwo. Muzeum wychodzi naprzeciw tym

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku to instytucja powstała w partnerstwie publiczno-prywatnym. Fundacja Rodziny Józefa Piłsudskiego udostępniła posiadane grunty, budynki i ponad 1,5 tysiąca pamiątek osobistych po Marszałku. Wniosła też wizję i koncepcję przyszłego kompleksu muzealno-edukacyjnego. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zapewnia fundusze na bieżącą działalność Muzeum, a środki na budowę nowego kompleksu muzealno-edukacyjnego zostały zapisane w Wieloletnim Programie Rządowym.

Misją Muzeum jest wszechstronne ukazanie wielowymiarowości Józefa Piłsudskiego, a także upowszechnianie w społeczeństwie, szczególnie wśród młodego pokolenia, wyznawanych przez niego wartości – dumy narodowej i postawy patriotycznej, poświęcenia w pracy i walce oraz szacunku dla polskich tradycji. Poprzez programy edukacyjne i akcje społeczne przybliżamy pamięć o przeszłości i dziedzictwie Marszałka, a także staramy się zachęcać do

oczekiwaniom, prowadząc działalność w skali lokalnej i ogólnopolskiej, integrując wokół siebie kolejne grupy odbiorców.

W sąsiedztwie dworku „Milusin” powstał nowoczesny gmach muzealno-edukacyjny, łączący w sobie funkcje wystawiennicze, edukacyjne i animacyjne. Multimedialna narracyjna wystawa stała będąca sercem nowego budynku, w dużej mierze oparta na eksponatach z epoki, jest uzupełnieniem historii opowiedzianej przez autentyczne otoczenie historycznego dworku „Milusin”. Wystawa jest podzielona na pięć galerii chronologicznych: Ziuk, Wiktor, Komendant, Naczelnik i Marszałek, oraz szóstą galerię – Symbol – odnoszącą się do pamięci o Józefie Piłsudskim, pozostawionego przez niego dziedzictwa, a także do istniejących wokół jego postaci mitów i symboli.

11 listopada 2020 roku Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku zostanie udostępnione do zwiedzania.

Statuetka

Sybilla²⁰¹⁹

Sybilla²⁰¹⁹

Kontakt

Sekretariat Konkursu na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla
Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów
ul. Goraszewska 7, 02-910 Warszawa, tel. [+48 22] 25 69 600
sybilla@nimoz.pl, <http://konkurssybilla.nimoz.pl/>

Jacek Górka – sekretarz konkursu
jgorka@nimoz.pl

Andrzej Zugaj – współpraca
azugaj@nimoz.pl

Autorzy zdjęć

Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej
reprod. J. Mazurkiewicz, 2017 r., fot. K. Mígurska

Muzeum Historii Polski
fot. Mariusz Bodnar, fot. Elżbieta Lichočka

Muzeum Narodowe w Krakowie
fot. Tomasz Markowski

Muzeum Techniki i Komunikacji – Zajezdnia Sztuki w Szczecinie
fot. G. Kaźmierczak